

Rond Griend & Polder

Blad van de vereniging voor Natuur- en Landschapsbescherming voor Midden IJsselmonde en Oude Maas

"De Carnisse Grienden"

Maart 2018, 63e nummer

Redactie: Etienne van Noordenne, redactie@carnissegrienden.nl

Website: www.carnissegrienden.nl
Banknummer: NL34 INGB 0002 7132 74

<u>Inhoud:</u>	Bladzijde:
Voorwoord	2
Nieuwjaarsreceptie 2018	2
Windturbines langs de Oude Maas - vervolg....	3
Buitenland van Rhooon	4
Waarnemingen in Albrandswaard van 21-11-2017 t/m 21-03-2018	4
Rectificatie Italiaanse Aronskelk	5
DCG plant wilgenstaken bij zorgboerderij De Thuishoeve	5
Jaarverslag 2017	6
Een digitale uitgave van de Rond Griend & Polder	8
Komende activiteiten	8
Tuinvogeltelling 2018	9
Uitnodiging & programma ALV 2018	10

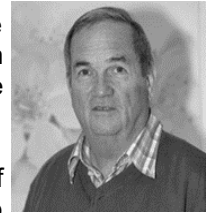
Samenstelling bestuur:

Leo Heezen voorzitter@carnissegrienden.nl	voorzitter	010-5015027
Elma Schreuders Goudenregen 4, 3161 CL Rhooon secretariaat@carnissegrienden.nl	secretaris	010-5016532
Daan van Zanten penningmeester@carnissegrienden.nl	penningmeester	010-5013710
Etienne van Noordenne redactie@carnissegrienden.nl	bestuurslid	06-10029298
Niels Godijn Activiteiten coördinator	bestuurslid	

Voorwoord

Na een relatief zachte winter werden we eind februari toch nog getrakteerd op enkele mooie winterdagen met wat sneeuw en heel veel zon. Een wandeling door de grienden en de polders was een genot om te doen. Als ik het aan de vele geparkeerde auto's op de parkeerplaats bij de grienden kan afmeten, hebben veel mensen hier ook van genoten.

Op zes januari was hebben we de nieuwjaarsreceptie gehouden op de boot van Fridjof Nansen aan de Koedood. Alle aanwezige leden konden genieten van een heerlijke kop erwtensoep. Met de nieuwjaarsrede werd teruggekeken op een zeer succesvol jaar met vele activiteiten waarin we ook op bestuurlijk gebied heel actief zijn geweest. Het aantal leden is in 2017 flink toegenomen tot circa 460.

Een groot gedeelte van de wilgen in de Rhoonse grienden zijn afgelopen periode weer voor geknot. De percelen liggen er mooi bij. Ik heb met bewondering gekeken naar hoe dat knotten met de hand wordt gedaan. Echt zwaar werk bij lage temperaturen, gedeeltelijk in het water, vaak boven het hoofd en dan nog eens die bossen met wilgentenen door de grienden vervoeren naar een verzamelplaats om te worden afgevoerd. Diep respect voor wat de griendwerkers doen. Volgens de aannemer zijn de wilgentenen zeer gewild en worden ze over de gehele wereld gebruikt voor het maken van zinkstukken, schuttingen, stuifschermen en vele andere zaken.

De voortgang van de vorming van de Gebiedscoöperatie gaat redelijk voor-spoedig. Het streefbeeld dat is opgesteld met de natuurverenigingen, agrariërs, provincie en enkele experts, is bijna gereed. Ook de statuten nodig voor de oprichting van de Gebiedscoöperatie zijn zo goed als klaar. Er is een concept Ledenovereenkomst en ook het concept van de Samenwerkingsovereenkomst Buitenland van Rhoon, de overeenkomst tussen Provincie en Gebieds-coöperatie, wordt spoedig verwacht. Er is echter zorg over de beperkte voortgang in het overleg tussen de provincie en de zittende agrariërs, wat vooral lijkt te komen door de trage ambtelijk molens.

Het saneren van de Rhoonse Stort wordt nu in twee fases uitgevoerd. Nog dit jaar start men met de aanleg van de grondbuffer aan de polder kant van de Zegenpoldersedijk. Het aanbrengen van de afdeklaag op de stort zelf is uitgesteld. De Bomenridders en onze vereniging hebben zich met succes verzet tegen het plan om na het aanbrengen van de laag grond, geen (hoge) aanplant meer te doen. Binnenkort vindt er overleg plaats tussen de betrokken partijen over hoe de invulling van het gebied kan worden gedaan.

De Algemene Ledenvergadering wordt op 12 april weer in 't Veerhuys aan de Dorpsdijk in Rhoon gehouden. Na het officiële gedeelte zal Louis Dolmans een interessante presentatie geven over de combinatie van biologisch-dynamische

graanteelt met bescherming en herstel van de akkervogelstand, zoals hij dat toepast op zijn bedrijf in Gelderland. De heer Dolmans is tevens betrokken bij het opstellen van het streefbeeld voor het Buitenland en zijn manier van werken is een voorbeeld van hoe er in de toekomst in het Buitenland van Rhoon kan worden gewerkt. Ik raad iedereen aan hier naar te komen luisteren.

Leo Heezen
Voorzitter

Nieuwjaarsreceptie 2018

Voorzitter Leo Heezen haalde in zijn toespraak de belangrijkste gebeurtenissen van het jaar 2017 aan zoals het 45-jarig jubileum met de uitgave van het griendennatuurboekje, de projecten Buitenland, Rhoonse Stort en Johannapolder, de gunstige ontwikkeling van het ledenbestand en de vele activiteiten. Leo gaf aan dat DCG de ingeslagen weg ook in 2018 wil blijven volgen. Mede door het relatief goede weer werd de receptie heel goed bezocht.

Daarna werden de aanwezigen gevraagd naar de voorplecht te gaan voor de traditionele groepsfoto die, net zo traditioneel, door Ad Schreuders werd gemaakt.

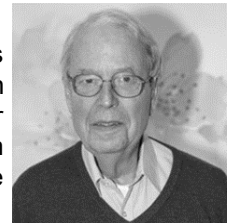
Met dank aan de scouts van Fridtjof Nansen voor hun gastvrijheid en hun goede zorgen en aan Teus Kraaijeveld voor zijn voortreffelijke erwtensoep en zijn onvolprezen gegrilde worst. Het was weer prima.

Windturbines langs de Oude Maas – vervolg.....

Ditmaal een kort stukje over windturbines langs de Oude Maas. Sinds eind vorig jaar is er weinig naar buiten gekomen over de uitvoering van de plannen voor het plaatsen van windturbines langs de Oude Maas en in de verdere stadsregio Rotterdam. Maar achter de schermen is er ongetwijfeld veel activiteit. Volgens de in februari uitgekomen Uitvoerings-agenda Energieakkoord 2018 moet er meer vaart gezet worden achter de plannen voor windenergie op land.

Op het bestemmingsplan voor het 'Windpark Oude Maas' in Binnenmaas zijn een aantal beroepsschriften ingediend bij de Raad van State. Een datum voor de zitting daarover is nog niet bekend. De Raad van State heeft inmiddels op 17 januari 2018 wel uitspraak gedaan over het 'Windpark Spui' in Korendijk. De beroepen tegen dit windpark zijn afgewezen en de vijf 210 meter hoge windturbines kunnen worden geplaatst. In het licht van deze uitspraak van de Raad van State lijkt de kans dat de beroepen tegen het windpark in Binnenmaas worden toegewezen, niet erg groot.

Wat betreft de provinciale plannen voor windturbines in de stadsregio Rotterdam is in de vergadering van Provinciale Staten van 20 december 2017 is ingestemd met het besluit over de locaties daarvoor. Zoals al geschreven in de vorige RG&P is de in/direct aan het Natura 2000-gebied grenzende locatie Beerenplaat afgefallen, maar werd de mogelijkheid dat daar in een later stadium toch windturbines worden geplaatst niet uitgesloten. Naar verwachting zullen er later dit jaar verder uitgewerkte (voorontwerpbestemmings)-plannen komen voor de plaatsing van windturbines in de stadregio Rotterdam, waaronder locaties in Albrandswaard en Barendrecht.

Als vereniging blijven wij alert op verdere plannen voor de plaatsing van windturbines die natuurgebieden in onze omgeving kunnen aantasten en daarom ook nu weer, wordt vervolgd.....

Daan van Zanten
20 maart 2018

Het Buitenland van Rhooon

De vorming van de Gebiedscoöperatie gaat redelijk voorspoedig. De concept statuten zijn gereed en kunnen aan de potentiële leden worden voorgelegd. Een aantal leden van Spoor 2, de werkgroep die de statuten heeft voorbereid, is gevraagd mede oprichter van de coöperatie te worden. Ook DCG is als deelnemer van de werkgroep gevraagd mede-oprichter van de Gebiedscoöperatie te worden.

Om “burgers” toegang te laten krijgen tot de coöperatie wordt op aandringen van de provincie onderzocht of een vereniging “Vrienden van het Buitenland van Rhooon” kan worden opgericht. Deze vereniging kan dan lid worden van de coöperatie en zo kunnen belangstellenden toch hun stem laten horen. Wij zijn als DCG gevraagd mee te werken aan de oprichting van deze vereniging, maar daar hebben we van af gezien. Immers via onze vereniging kunnen eventuele belangstellenden hun stem al laten horen in de coöperatie.

In februari heeft er uiteindelijk een overleg plaatsgevonden tussen de agrariërs, natuurpartijen, de provincie en deskundigen over het Streefbeeld. Met name het gebruik van chemicaliën is hier uitvoerig besproken. Alle aanwezigen waren het er over eens dat het Streefbeeld het doel is dat moet worden bereikt. In principe zonder het gebruik van chemicaliën, maar als dat het bereiken van de doelen in de weg staat, zal het bestuur van de coöperatie in overleg treden met de betrokken partijen voor een oplossing. Eenzelfde lijn zal worden gevolgd voor wat betreft het toestaan van jacht op door de coöperatie beheerde gebieden. Hiermee lijkt het concept streefbeeld rond te zijn.

Een tweetal leden van Spoor 2 praat met een delegatie van de provincie over de samenwerkings-overeenkomst tussen de provincie en de Gebiedscoöperatie. In deze samenwerkingsovereenkomst spreken provincie en coöperatie af onder welke condities de provincie geld en grond ter beschikking stelt aan de coöperatie en hoe zij samen in de gaten houden of het goed gaat met het realiseren van de doelen zoals overeengekomen in het Streefbeeld. Omdat er van zo'n overeenkomst nog geen echte voorbeelden beschikbaar zijn, is het best een zoektocht hoe hier juridisch een juiste vorm aan te geven. Verwacht wordt, dat het concept van de overeenkomst in april naar de mogelijke leden van de Gebiedscoöperatie zal worden gestuurd. Vooruitlopend op het concept, kunnen we wel alvast concluderen dat het er op lijkt dat de provincie verregaande bevoegdheden aan de Gebieds-coöperatie zal geven en slechts op afstand zal controleren.

Het lijkt er op, dat aan bijna alle voorwaarden voor de oprichting van de coöperatie is voldaan. Er is echter nog wel een belangrijk discussiepunt tussen de agrariërs en de provincie over de waardering van de grond en de bedrijven in het gebied. Vooral door het trage ambtelijke apparaat wordt hier te weinig voortgang geboekt. Er wordt van verschillende kanten geprobeerd dit te versnellen om tot een bevredigende overeenkomst te komen, zodat de Gebiedscoöperatie kan worden opgericht.

Waarnemingen in Albrandswaard van 21-11-2017 t/m 21-03-2018

- 15 december Van 15 december tot en met 24 februari was er een **kleine zilverreiger** aanwezig in de polders van Rhooon. Overdag joeg de vogel hoofdzakelijk in de sloten tussen de akkerbouwpercelen, vermoedelijk ving hij hier stekelbaarzen. Bij laag water pendelde de vogel ook richting de Carnisse Grienden om daar te foerageren op de droogvallende slikplaat.
- 22 december In een groep van zo'n 800 ganzen bevond zich een gezelschap van een tiental **Toendrarietganzen** in de Portlandpolder. De vogels zaten daar op een mistige ochtend op een gerooide bietenakker de restanten op te eten. Zoals de naam al zegt broedt deze soort op de toendra's van Rusland en Siberië. In de winter komen ruim 200.000 vogels naar Nederland om te overwinteren. Ze worden echter maar zelden in Albrandswaard gezien.
- januari Vanaf oktober was een groep vinkachtigen aanwezig rond de Molenpolder, die uiteindelijk aanzwol tot meer dan 600 vogels. De groep bestond hoofdzakelijk uit **groenling**, in mindere mate ook **vink**, **keep** en **kneu**. De vogels kwamen hier profiteren van een veld met bladrammenas (een groenbemester) dat zaad had weten te zetten. Na het onderploegen van het gewas waren ook meteen de vogels verdwenen.
- 5 februari De groep met vink-achtigen trok de nodige aandacht van roof-vogels, waaronder sperwer en slechtvalk. Ook een volwassen man **blauwe kiekendief** deed een poging een versnapering te bemachtigen, maar was daarin niet succesvol.

- 3 maart Een tweetal vrouwelijke **nonnetjes** zwommen op de Oude Maas ter hoogte van het Veerhuys. Deze kleine eendensoort is een zeldzame wintergast in onze omgeving, en raakt hier vooral verzeild tijdens koude periodes waarbij veel binnenwateren dichtvriezen.
- 16 maart Nooit eerder werden er **goudplevieren** aan de grond gezien in Albrandswaard, totdat er plotseling 78 exemplaren neerstreken. In het gehele land werden rond deze datum opvallend veel goudplevieren waargenomen. Deze vogels hebben vermoedelijk allemaal overwinterd in Zuid-Europa en waren op dat moment weer op de terugweg naar hun broedgebieden in Scandinavië en Siberië.

Gedurende de gehele winter werden er diverse bijzondere mossen en korstmossen gevonden in de groengebieden van onze gemeente. Te veel om op te noemen, maar enkele tot de verbeelding sprekende namen: verdwaald meniezwammetje, lipschaduwmos, groen schorssteeltje, zwart boomspijkertje en witte runenkorst.

In deze terugkerende rubriek wordt telkens een selectie van de bijzondere waarnemingen vermeld uit omgeving Albrandswaard. Dit kunnen waarnemingen zijn van planten, vogels, zoogdieren, vlinders enzovoort. Heeft u iets bijzonders waargenomen? Meld dit via albrandswaard.waarneming.nl of stuur een mailtje aan het bestuur van de Vereniging, zodat uw waarneming kan worden opgenomen in deze rubriek.

Daarnaast is er de onregelmatige rubriek 'Vraag & antwoord'. Hierin worden natuurgerelateerde vragen beantwoord uit het werkgebied van de Carnisse Grienden. Dus heeft u iets waargenomen maar u weet niet wat? Stuur dit, liefst voorzien van een foto, toe aan ons bestuur.

Rectificatie Italiaanse aronskelk

In het decembernummer van RG&P is bij het antwoord aan mevrouw Van der Spek betreffende de Italiaanse aronskelk een verkeerde foto terecht gekomen. Op de geplaatste foto is aan het gestippelde blad te zien dat het hier om een gekweekte tuinvorm gaat. Het blad op de foto van de Italiaanse aronskelk die mevrouw Van der Spek heeft gestuurd, is nog net te zien dat het blad hier prachtig wit/crème geaderd is.

Met dank aan de heer Näring die mij hierop attent heeft gemaakt. Een foto van hem geeft een goed zicht op de structuur van het blad. Zie onderste foto.

DCG plant wilgenstaken bij zorgboerderij De Thuishoeve

In het late najaar van 2017 kwam bij vereniging De Carnisse Grienden de vraag van stichting De Thuishoeve naar de mogelijkheid van koop van wilgenstaken. De stichting wilde een stuk weiland achter de boerderij aan de Kerkstraat 25 in Poortugaal, dat bekend staat als "Boerderij van Verhoeff", omzomen met wilgen.

Bij die vraag kwam het idee bij het bestuur van De Carnisse Grienden op om te zien of er een gezamenlijke actie van gemaakt kon worden. Er werd met de stichting over dit idee van gedachten gewisseld en aan aannemer Van Aalsburg Griendhouthandel BV, die de Rhoonse grienden onderhoudt, werd gevraagd of er mogelijk wilgenstaken ter beschikking gesteld konden worden. Van Aalsburg BV vond dit een prima initiatief waar zij graag aan meewerkten. Uiteindelijk werd de datum geprikt waarop de staken de grond in konden.

Zaterdagmorgen 10 maart was het dan zover. Na de koffie bij de Thuishoeve en een presentatie, waarmee door De Carnisse Grienden werd aangegeven wat voor unieke gebieden de buitendijkse grienden zijn en welke doelstellingen er door de vereniging worden nagestreefd, werden de staken aangevoerd en ging een vijftiental volwassenen en negen kinderen aan de slag met het boren van gaten als voorbereiding voor het planten van de staken. Het was nog een hele klus om de klei zover te krijgen dat de staken er in konden, maar er werd hard gewerkt en na zo'n twee uur vol spierkracht en plezier, stonden er 80 staken klaar om in het komende jaar uit te kunnen lopen.

Onze speciale dank gaat naar Van Aalsburg BV die de wilgenstaken ter beschikking heeft gesteld.

Jaarverslag 2017

Het jaar waarin de vereniging haar 45-jarig bestaan mocht vieren met de uitgave van het nieuwe natuurboekje: "Flora & Fauna in de Rhoonse en Carnisse Grienden en Klein Profijt". Het jaar ook waarin veel belangrijke zaken voor DCG een rol hebben gespeeld en nog spelen.

Activiteiten:

Er zijn twaalf activiteiten geweest:

1. Er werd een zeer koud Kabouterpad gelopen met 13 volwassenen & 18 kinderen.
2. De Nieuwjaarsreceptie 2017 aan boord van de Fram werd vanwege de weersomstandigheden door slechts 20 leden bezocht.
3. Onder leiding van Niels Godijn werden door vijf deelnemers ettelijke uilenballen uitgeplozen.
4. Netty Wermeester ging met acht deelnemers de Jungletocht in Klein Profijt aan.
5. De jaarlijkse schoonmaak van de Carnisse grienden werd bezocht door circa 75 deelnemers. Hulp was er weer van de scoutinggroep Fridtjof Nansen. Helaas waren de scouts van Albrandswaard verhinderd.
6. Corry van Kooten en Netty Wermeester begeleidden twintig deelnemers tijdens een prachtige beverwandeling. Er werden drie bevers gespot.

7. Aan de groepen zes en zeven van de Don Boschoschool werden in juni en in september diapresentaties gegeven waarbij de grienden als natuurgebied werden toegelicht. Aansluitend maakten de groepen wandelingen door de Rhoonse grienden o.l.v. Netty Wermeester en Paul Du Mez.
8. Met mensen van Staatsbosbeheer, de nieuwe beheerder van de grienden, werd een kennismakingswandeling door de Rhoonse grienden gemaakt.
9. Albert van Boerum ging voor de fotoworkshop met een dertiental deelnemers op macrofotosafari naar de Rhoonse grienden. Aansluitend werden de foto's in het JCA beoordeeld.
10. Op uitnodiging van de Lionsclub Rhoon Oude Maas gaf Leo Heezen aan de hand van een PowerPoint presentatie uitleg over de vereniging. 18 Lions werden lid van de vereniging.
11. Tijdens de Fair van de Vrouwen van Nu bemenste DCG een stand. Er konden 15 nieuwe leden worden ingeschreven en het 450ste lid werd verwelkomd.
12. Tijdens de zeer natte Historische Landbouwdag meldden zeven nieuwe leden zich aan.

Algemeen:

- De Nieuwjaarsreceptie van de Natuurvereniging IJsselmonde werd bezocht, evenals de recepties van de gemeentes Albrandswaard en Barendrecht.
- Een gesprek met wethouder Jacqueline de Leeuwe had als thema algemene zaken en de toekomst van het NRIJ.
- Op uitnodiging van RTV Albrandswaard werd aan een interview meegewerkt.
- Er was het jaarlijks gesprek met de Groenservice Zuid-Holland / Staatsbosbeheer.
- Een campagnebijeenkomst van de Landschapstafel werd bezocht.
- Een bijeenkomst met Staatsbosbeheer aangaande de essentaksterfte werd bezocht.

Bestemmingsplan grienden:

- Er was een onderhoud met de gemeente Albrandswaard betreffende het gemeentelijke bestemmingsplan van de grienden.
- Tijdens een Raadsvergadering is door DCG ingesproken met betrekking tot de aanpassing in het plan om de aanduiding natuur naar groen te veranderen. Een unaniem raadsbesluit is aangenomen om in overleg met betrokken partijen tot een oplossing te komen.

Bestuursvergaderingen en ALV:

Er zijn zeven bestuursvergaderingen geweest waarin drie vergaderingen de realisatie van het Griendennatuurboekje, dat geheel in eigen beheer is uitgegeven, uitgebreid aan bod kwam. Enkele leden leverden prachtige foto's. Ook de Katholieke Universiteit Leuven stelde foto's ter beschikking.

Het eerste exemplaar van het boekje, gesponsord door het Rabobank Coöperatiefonds, het Natuur en Recreatieschap IJsselmonde en de Lionsclub Rhoon Oude Maas, werd tijdens de Algemene Leden Vergadering in 't Veerhuys overhandigd aan de heer P. Heezen van het Rabo Coöperatiefonds. Niels Godijn presenteerde aansluitend enkele soorten die in het boekje beschreven staan.

Buitenland van Rhoon:

De ontwikkelingen rond de transformatie van het Buitenland van Rhoon, met name de oprichting van de Gebiedscoöperatie heeft veel tijd en energie gekost. Door het projectteam Buitenland van Rhoon is een Sporenbeleid opgezet dat als volgt (heeft ge)werkt:

Spoor 1 is opgezet voor de (recreatieve) inrichting van het gebied. Met name werd gesproken over de bereikbaarheid van het Buitenland van Rhoon en welke gebieden al of niet luw moeten worden gehouden. Aan Spoor 1 werd drie maal deelgenomen.

Spoor 2 werd opgezet voor de oprichting van de Gebiedscoöperatie. Er werd intensief overleg gepleegd met provincie, agrariërs en ondernemers om tot een goede overeenkomst te komen betreffende de taak van de coöperatie in het beheer en onderhoud van het Buitenland van Rhoon. Er waren veertien bijeenkomsten.

Spoor 3 en 4 werd opgezet ten bate van de gebiedspromotie; een en ander bedoeld om het Buitenland van Rhoon "in de etalage" te zetten. Ten bate ervan werd tevens een website geopend. Er werd zes maal deelgenomen aan de bijeenkomsten.

De Natuurwerkgroep, belast met het maken van het streefbeeld m.b.t. de ecologische inrichting van het gebied en de realisatie van natuurridders, kwam vijf maal bij elkaar. Tevens werden er drie informatie-avonden bezocht.

De verwachting dat de Coöperatie aan het einde van 2017 in werking zou zijn, bleek een te optimistische inschatting te zijn.

Johannapolder/Groene Loper:

Bij de realisatie van het project Johannapolder / Groene Loper was DCG betrokken bij vijf bijeenkomsten. In december volgde een koude feestelijke opening. DCG bemenste een stand. Een lid meldde zich.

Vliegshow Oude Maas:

Er waren twee gesprekken met de organisatoren van een te plannen vliegshow boven de Oude Maas.

Wandelingen:

Er werd een aanvraag gedaan voor 1 wandeling. Netty Wermeester en Corry van Kooten begeleiden deze aanvraag.

Windturbines:

Tweemaal is door de vereniging een zienswijze ingediend op het (voor)ontwerpbestemmingsplan 'Windpark Oude Maas' in Binnenmaas.

Voor wat betreft de provinciale plannen tot plaatsing van windturbines nabij Natura 2000-gebieden werden verder raadsvergaderingen in Barendrecht en in Albrandswaard bezocht. Tevens werd de inloopavond windenergie Nissewaard / Beerenplaat in Spijkenisse bezocht.

Het jaar 2017 sloot af met 461 leden, 44 meer dan eind 2016!

Een digitale uitgave van de Rond Griend & Polder (RG&P)

Na meer dan 45 jaar een papieren uitgave van de RG&P aan onze leden te hebben verstuurd, hebben we op aanvraag van enige van onze leden inmiddels ook een digitale versie van ons verenigingsblad beschikbaar. Aangezien we als natuurvereniging het milieu uiteraard hoog in het vaandel hebben staan, werken we graag mee om onze ecologische voetafdruk (footprint) verder te verkleinen. Echter we hebben ook het volste begrip voor leden die het toch het prettigste vinden om een papieren versie in handen te hebben of die simpelweg geen e-mail adres hebben. Deze leden willen we ook graag goed blijven bedienen. Indien u in het vervolg een digitale uitgave in plaats van de papieren uitgave wenst te ontvangen, stuur dan een e-mail naar: redactie@carnissegrienden.nl.

Komende activiteiten

- Op vrijdag 18 mei 2018 is er een **vogelexcursie in de Zegenpolder**. Deze polder is het eerste experiment in Nederland met als doel om de biodiversiteit in het agrarisch gebied weer te herstellen naar oude glorie. Ga met Niels Godijn mee op stap en ervaar de Kievit, Gele kwikstaart, Torenavalk en diverse andere akkervogels. Er zal ook uitleg worden gegeven over de maatregelen die genomen zijn om dit herstel te realiseren. De wandeling duurt twee uur en vertrekt vanaf de Zegenhoeve (Essendijk 4 te Rhoon) om 19:00u.
- Op dinsdag 19 juni kunt u mee met de **midzomer-avondwandeling in de Carnisse Grienden**. Onder leiding van Corry van Kooten en Netty Wermeester gaat u op zoek naar planten en dieren die karakteristiek zijn voor dit getijdengebied. De kans is groot dat u oog in oog zal staan met een Bever. Het wordt dan hoog water en de zon gaat om 22.00 uur onder dus prima condities voor een mooie wandeling. De wandeling begint en eindigt op de parkeerplaats van de Carnisse Grienden langs de Koedood, start om 19:30u tot 21:30u.

Tuinvogeltelling 2018

De dagen dat er dit jaar tuinvogels geteld konden worden, op zaterdag 27 en zondag 28 januari, waren opvallend warm voor de tijd van het jaar met temperaturen van rond de 9 °C. Ook opvallend is dat ik buiten de dagen van de tuinvogel-telling heel veel "aanvliegers" heb in de tuin, maar dat juist op die speciale (tellings)dagen het aanbod beperkt is, waarschijnlijk omdat er dan in de buurt extra wordt gevoerd. Zelf lok ik de vogels uiteraard ook met voer, maar dat doe ik de hele winter door.

Het waterloopje bij de vijver is een trekker op zich. Dat heeft op dagen dat er (te) weinig te drinken valt, al heel wat vogels gered. Tijdens de laatste periode met strenge vorst, wisten de vogels het gaatje dat ik gemaakt had in de ijskorst op het waterloopje waar het vijverwater onderdoor liep, direct te vinden.

Ik was een van de 65.030 deelnemers die 1.010.756 vogels hebben geteld. De landelijke top 10 van de tuinvogeltelling vindt u hieronder. Ik heb in rood erbij gezet wat er zich in mijn tuin heeft laten zien.

1		Huismus	166.014	0
2		Koolmees	128.960	2
3		Pimpelmees	80.719	2
4		Kauw	68.593	5
5		Merel	67.993	1
6		Vink	64.958	4
7		Turkse tortel	49.657	2
8		Houtduif	43.977	1
9		Ekster	39.459	1
10		Roodborst	35.174	1

Wat bij mij buiten de top tien viel, waren:

Ekster	1	
Groenling		1
Grote bonte specht	1	
Putter		2
Spreeuw		1
Vlaamse gaai	1	

En dan mis ik nog de zanglijster, de koperwiek, het heggemusje en de staartmeesjes die zich ook met enige regelmaat laten zien. Maar natuurlijk niet op de tuinvogeltellingdagen!!

Schrijf alvast in uw agenda als u ook wilt tellen; 26 en 27 januari 2019.

ELMA

Uitnodiging & programma Algemene Ledenvergadering

Geachte vriendenvrienden,

Het is ons een genoegen u uit te mogen nodigen voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van vereniging "De Carnisse Grienden":

Datum : donderdag 12 april 2018
Aanvang : 19.30 uur (inloop 19.00 uur)
Locatie : Het Veerhuys, Dorpsdijk 238, 3161 CJ Rhoon.

Agenda:

1. Welkom.
2. Notulen van de ALV van 13 april 2017. Deze liggen op de vergadering ter inzage of kunnen per e-mail worden aangevraagd bij secretariaat@carnissegrienden.nl.
3. Jaarverslag 2017. Deze liggen op de vergadering ter inzage. Zie ook deze uitgave van Rond Griend & Polder.
4. Verslag van de kascommissie (de heren Cor Prooij en Frans Somers).
5. Benoeming van de nieuwe kascommissie.
6. Rekening en verantwoording van de penningmeester aan de hand van het financieel jaarverslag 2017 en tevens de begroting van 2018. Ook deze liggen op de vergadering ter inzage.
7. Bestuursverkiezing/wisseling.
8. Voorzitter de heer Leo Heezen is aftredend en herkiesbaar.
9. Andere kandidaten kunnen voorgedragen worden door leden van de vereniging. Volgens de statuten moet een voordracht ondersteund worden door tenminste 10 leden en uiterlijk één uur voor aanvang van de vergadering aan het bestuur worden gedaan. Bij meerdere kandidaten wordt tijdens de vergadering hoofdelijk gestemd.
10. Rondvraag.
11. Sluiting.

Pauze om ca. 20.15 uur.

Na het officiële gedeelte van de Algemene Ledenvergadering zal de heer Louis Dolmans een lezing geven. De heer Dolmans is oprichter en voorzitter van de Stichting Doornik Natuurakkers in de provincie Gelderland. Deze stichting is opgericht in 2010 met als doel de combinatie biologisch-dynamische graanteelt met bescherming en herstel van de akkervogelstand, waarbij het in de eerste plaats om de vogels is te doen. Het initiatief kreeg van veel kanten waardering waaronder die van Staatsbosbeheer.

Louis, van oorsprong geen boer, maar bedrijfseconoom en leidinggevende bij de Rekenkamer en bij de provincies Noord-Brabant en Gelderland, vertelt dat hij als jongen de kaalslag van de ruilverkavelingsprocessen van dichtbij mee heeft gemaakt. Dit heeft hem zo geraakt dat hij besloot ooit boer te worden. Vanaf 2010 teelt hij graan, lupine en pompoenen en sinds kort vinden ook fruit- en notenbomen een plaats op zijn akkers. Door zijn manier van natuurlijke landbouw, met veel akkerranden, heggen, bomen en bosjes, in totaal 33 hectare, merkt hij dat het aantal broedvogels heel sterk toeneemt. Ook een aantal rode lijstsoorten, zoals patrijzen en kneutjes, keert verrassend snel in het gebied terug.

De graanopbrengst blijkt voor Louis niet het belangrijkste product. De traditioneel gevlochten hagen, akkerranden en natte gronden, de 'keverbank', een strook met een speciaal grasmengsel middenin de akker dat kevers aantrekt die het graan beschermen tegen teveel belagers, Louis geniet ervan wat zich daar allemaal afspeelt.

Door zijn expertise is Louis tevens betrokken bij het project Buitenland van Rhoon waar een unieke ontwikkeling gaande is met betrekking tot het samengaan van landbouw en natuur. In dit gebied wordt getracht in samenwerking met agrariërs en natuurorganisaties tot hoogwaardige akkernatuur te komen in combinatie met natuurpercelen. Daarbij wordt uitgegaan van de gedachte dat de ondernemers zich inzetten om deze natuurdoelen te realiseren, met ondersteuning en begeleiding van andere partijen, om de biodiversiteit te kunnen handhaven of te verbeteren en zo aan een betekenisvol landschap te werken.

